

SKOLFS 2024:410

Utkom från trycket
den 26 mars 2024

**Skolverkets föreskrifter
om ämnesplan för ämnet formgivning och design i
anpassade gymnasieskolan och inom kommunal
vuxenutbildning som anpassad utbildning på
gymnasial nivå;**

beslutade den 13 mars 2024.

Skolverket föreskriver följande med stöd av 1 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039) och 2 kap. 13 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning.

1 § Ämnesplanen för ämnet formgivning och design finns i bilagan till dessa föreskrifter.

-
1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2024.
 2. Föreskrifterna ska tillämpas första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

På Skolverkets vägnar

ANNA WESTERHOLM

Anna Jägberg

Formgivning och design

Formgivning och design används inom många olika områden i dagens samhälle, till exempel inom inredning, produkter och digitala tjänster. Ämnet formgivning och design handlar om formgivning av produkter och miljöer. Ämnet behandlar hur material, färg och form används och samverkar för att nå en bestämd funktion och ett estetiskt uttryck.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet formgivning och design ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om formgivning av produkter och miljöer som ett sätt att uttrycka sig konstnärligt och för att lösa konkreta behov i olika situationer. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om material, färg och form och hur de samverkar inom formgivning och design. Undervisningen ska även bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om relevanta begrepp inom området. Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om formgivningsprocessen, från idé till färdig produkt. Eleverna ska också ges möjlighet att utveckla förståelse av hur traditioner och stilepoker påverkar formgivningen.

Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar förmåga att använda formgivning och design vid utformning av produkter och miljöer. I detta ingår kunskaper om material, tekniker, funktion och konstruktion. Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar förmåga att arbeta kreativt, idérikt och med ett personligt uttryck. Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper om lagar och andra bestämmelser inom området samt om arbetsmiljö och säkerhet.

Praktiskt arbete, fältstudier och ett undersökande arbetssätt ska ingå i undervisningen. Eleverna ska ges möjlighet att reflektera över och samtala om funktion, tillgänglighet och estetik. Undervisningen ska också lämna utrymme för reflektion och samtal om formgivningsprocessen.

Undervisningen i ämnet formgivning och design ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Kunskaper om material, färg och form samt hur de samverkar inom formgivning och design.
- Kunskaper om formgivningsprocessen.
- Förmåga att utföra arbetsuppgifter inom formgivning och design.

Nivåer i ämnet formgivning och design

Nivå 1, 100 poäng.

Nivå 2, 100 poäng, som bygger på nivå 1.

Nivåkod: FORG1N0**Centralt innehåll**

Undervisningen i ämnet formgivning och design på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

- Historisk och samtida formgivning och design inom valt område.
- Färg- och formlära.
- Olika materials egenskaper och användningsområden.
- Hur färg, form och material samverkar.
- Formgivning och design av produkter och miljöer med hänsyn till målgrupp, sammanhang, hållbarhet och tillgänglighet.
- Formgivningsprocessen, från idé till färdig produkt.
- Begrepp inom formgivning och design.
- Samtal om formgivningsprocessen och dess resultat, till exempel utifrån kvalitet, funktion och aspekter på hållbarhet.
- Val och användning av olika metoder och tekniker, till exempel skisser, modellbyggen och digital teknik.
- Ergonomi, arbetsmiljö och säkerhet, till exempel lämplig arbetshöjd, ljudnivå och skyddsutrustning.
- Lagar och andra bestämmelser inom området, till exempel bestämmelser om upphovsrätt och miljölagstiftning.
- Avfallsförebyggande åtgärder genom återanvändning av material.

Nivå 2, 100 poäng**Nivåkod: FORG2N0****Centralt innehåll**

Undervisningen i ämnet formgivning och design på nivå 2 ska behandla följande centrala innehåll:

- Hur formgivning och design sett ut och fungerat under olika stilepoker och i olika traditioner.
- Hur olika färger, former, material och proportioner samverkar för en kvalitetshöjning av resultatet.
- Val och hantering av material utifrån deras egenskaper och användningsområden.
- Formgivning och design av produkter och miljöer med hänsyn till olika målgrupper och sammanhang samt till hållbarhet och tillgänglighet.
- Konstnärligt och hantverksmässigt arbete vid formgivning och design av olika produkter och miljöer.
- Formgivningsprocessen, från idé till färdig produkt. Olika tillvägagångssätt utifrån kvalitets-, ekonomi- och miljöaspekter.
- Ämnesspecifika begrepp inom valt område.
- Samtal om formgivningsprocessen och dess resultat, till exempel utifrån kvalitet, funktion och aspekter på hållbarhet.
- Val och användning av olika metoder och tekniker, till exempel skisser, modellbyggen och digital teknik för att nå ett bestämt syfte.

- Ergonomi, arbetsmiljö och säkerhet, till exempel hur verktyg och material ska hanteras på ett säkert sätt.
- Lagar och andra bestämmelser inom området, till exempel bestämmelser om upphovsrätt och miljölagstiftning.
- Ekonomisk och miljömässig hållbarhet, till exempel materials och tillverkningsmetoders kostnader och miljöpåverkan.
- Avfallsförebyggande åtgärder genom hantering av restprodukter.

Betygskriterier

Av 18 kap. 23 § andra stycket och 20 kap. 37 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betyget E

Eleven visar **vissa kunskaper** om olika material, färger och former inom formgivning.

Eleven beskriver på ett **mycket enkelt** sätt formgivningsprocessen.

Eleven utför arbetsuppgifter inom formgivning och design med **viss säkerhet**.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven visar **kunskaper** om olika material, färger och former inom formgivning.

Eleven beskriver på ett **enkelt** sätt formgivningsprocessen.

Eleven utför arbetsuppgifter inom formgivning och design med **säkerhet**.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven visar **goda kunskaper** om olika material, färger och former inom formgivning.

Eleven beskriver på ett **utvecklat** sätt formgivningsprocessen.

Eleven utför arbetsuppgifter inom formgivning och design med **god säkerhet**.